

ВИКЛАДАННЯ ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

*Каф. оториноларингології (зав. – проф. В.В. Березнюк);
ДЗ «Дніпропетровська медична академія»*

Приєднання України до Болонського процесу обумовило необхідність швидкого запровадження низки системних та структурних змін у вищій освіті відповідно до рекомендаційних документів міністерських конференцій його країн-учасників.

З 1 вересня 2015 р. викладачі й студенти вищих навчальних закладів України почали працювати в умовах, наближених до європейських практик організації вищої освіти. Згідно ст. 56 Закону України «Про вищу освіту», відбулось зменшення максимального навчального навантаження науково-педагогічного працівника до 600 годин, у зв'язку з чим були зроблені певні зміни у навчальних програмах, зокрема, зменшення обсягу одного кредиту ЄКТС до 30 годин. Чинні навчальні плани були змінені шляхом зменшення кількості годин аудиторного навантаження та збільшення годин на само-

стійну роботу. Також зменшилась кількість годин для надання лекційного матеріалу.

У зв'язку з цим, в ДЗ «Дніпропетровська медична академія» (ДЗ «ДМА») було внесено відповідні зміни до «Положення про організацію освітнього процесу, а також затверджено та введено в дію «Регламент оцінювання навчальної успішності студентів».

На кафедрі оториноларингології ДЗ «ДМА» заняття проводяться у відповідності до типової програми, розробленої на кафедрі оториноларингології Національного медичного університету і затвердженої МОЗ України, а також згідно з робочою програмою, затвердженою на ЦМК академії.

Дисципліна викладається на 4-му курсі студентам медичних та стоматологічного факультетів. Погодинний учбовий план включає:

Факультети	Кількість годин, з них			
	всього, годин/ кредитів ЄКТС	аудиторних		самост. робота
		лекц.	практ. заняття	
Медичні	90 / 3	6	34	50
Стоматологічний	45 / 1,5	6	24	15

Обсяг курсу лекцій визначений навчальним планом, а тематика – робочою навчальною програмою дисципліни.

План лекцій з оториноларингології включає наступні теми:

1. Введення в спеціальність. Ендоскопічні методи дослідження ЛОР-органів. Гострий та хронічний гнійний середній отит. Отогенні внутрішньочерепні ускладнення.

2. Гострі та хронічні запалення носа та навколоносових пазух. Риногенні орбітальні та внутрішньочерепні ускладнення.

3. Гострі та хронічні запалення глотки та мигдаликів. Захворювання гортані.

До читання *лекцій* залучаються професори та доценти кафедри. Лекції випереджають практичні заняття та читаються на початку кожного семестру (вересень, лютий) під час загального лекційного циклу

студентів IV курсу. Відвідування лекцій в ДЗ «ДМА МОЗ України» є обов'язковим, пропущені лекції студенти відпрацьовують лектору або викладачу під час модулю. При відпрацюванні студент повинен мати при собі конспект лекції або реферат з відповідної теми, рівень підготовки студента визначається викладачем в ході співбесіди.

На **практичних заняттях** під керівництвом викладача студенти детально розглядають окремі теоретичні положення оториноларингології, формують вміння і навички з їхнього практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно до сформульованих завдань. На практичному занятті студенти розширюють, поглиблюють і деталізують наукові знання, отримані на лекціях, під час самостійної роботи і підвищують рівень засвоєння навчального матеріалу. Обов'язковим є розбір тематичних тестових завдань з оториноларингології з бази тестів Крок-2.

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей. Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: комп'ютерні тести, розв'язування ситуаційних задач, курація тематичних хворих, трактування даних лабораторних та спеціальних досліджень, що характеризують функціональний стан верхніх дихальних шляхів та вуха, контроль практичних навичок, інші.

Якість підготовки студентів до практичних занять та їх участь у розв'язуванні практичних завдань оцінюються викладачем в балах за прийнятою кредитно-модульною системою та традиційними оцінками («5», «4», «3», «2») наприкінці занять. Одержаний бал враховується при підсумковій оцінці.

Самостійна робота студента (СРС) – основний засіб засвоєння навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Необхідно зазначити, що саме самостійна робота студента здатна ефективно розвивати творчу активність, творче мислення з урахуванням індивідуальних можливостей, активізувати творчу самостійну роботу. При цьому відбувається адаптація навчального матеріалу до рівня знань студента, яка досягається за допомо-

гою багаторівневої структури діяльності. СРС може бути як аудиторною, так і поза аудиторною, зміст її визначений робочою навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача. СРС забезпечена навчальною літературою, презентаціями лекцій, навчально-лабораторним обладнанням. Навчальний матеріал, передбачений робочою програмою для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, винесений на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час проведення практичних занять.

СРС може проводитися в бібліотеці, навчальних кабінетах, лабораторіях, комп'ютерних класах, або у домашніх умовах. На кафедрі обладнана учбова кімната для самостійної роботи студентів, в якій містяться всі необхідні учбові, методичні матеріали, монографічна і періодична література, а також інструменти та наочні засоби для засвоєння практичних навичок з оториноларингології. Також передбачена можливість отримання необхідної консультації або допомоги в самостійній роботі з боку чергового викладача відповідно складеного графіка. Всі матеріали для підготовки до практичних занять і самостійної роботи студентів викладені на сторінці кафедри сайту академії (dsma.dp.ua).

Дуже важливим у підготовці студентів є використання інноваційних освітніх технологій, які спрямовані на підвищення інтересу до навчання, заохочення студента працювати самостійно, бути компетентним та мобільним, адаптуватися до вимог сучасного суспільства. Для цього учбові кімнати обладнані комп'ютерами, які використовуються на практичних заняттях для вивчення теоретичного матеріалу. Крім того, студенти мають змогу в аудиторії дивитися трансляцію операцій в online-режимі.

Якість засвоєння тем для СРС контролюються на підсумковому контролі.

Формою контролю вивчення оториноларингології є диференційований залік (медичні факультети) або іспит (стоматологічний факультет).

Дисципліна зараховується, якщо загальна сума балів не менше 101. Конвертація загальних балів в традиційну оцінку: від 170

до 200 балів – «відмінно»; від 140 до 169 балів – «добре»; від 139 до 101 – «задовільно»; менше 101 – «незадовільно» (Наказ ДЗ «ДМА» №123 від 25 вересня 2015 р.).

Аналіз успішності студентів в осінньому семестрі поточного року не виявив суттєвих розбіжностей у порівнянні з минулими

роками. Таким чином, зменшення годин педагогічного навантаження та збільшення обсягу самостійної роботи студентів не призвело до зниження якості навчання. Перерозподіл робочого часу дає змогу викладачам кафедр приділяти більше уваги методичній, науковій та організаційній роботі.

Надійшла до редакції 21.01.16.

© В.В. Березнюк, О.В. Ковтуненко, А.В. Зайцев, О.А. Чернокур, 2016